

«БЕКІТІЛДІ»

ҚР ҒЖБМ «Ұлттық тестілеу орталығы» ШЖҚ РМК директоры

Б. Абдрасилов

« » 202__ ж.

Жаратылыстану-математика бағыттағы

«Еңбекті қорғау» пәні бойынша оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім берудің білім беру бағдарламаларына түсушілер үшін ұлттық бірыңғай тестілеуге арналған тест спецификациясы
(2026 жылдан бастап қолдану үшін)

1. Тест мақсаты: Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының бітірушілері жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқуды жалғастыра алу қабілетін анықтау.

2. Тест міндеті: Оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім берудің келесі білім беру бағдарламаларына түсу үшін арналған тест:

B064 - Механика және металл өңдеу

B065 - Автокөлік құралдары

B165 - Магистральды желілер және инфрақұрылым

B166 - Көліктік имараттар

B074 - Қала құрылысы, құрылыс жұмыстары және азаматтық құрылыс

B095 - Көлік қызметтері

B126 - Көлік құрылысы

B265 - Темір жол көлігі және технологиялары

3.Тест мазмұны:

№	Бөлім	№	Тақырып	№	Тақырыпша	Оқыту мақсаты
01	Еңбекті қорғаудың жалпы сұрақтары	01	Еңбекті қорғаудың құқықтық негіздері	01	Еңбек қатынастарының заңнамалық негіздері	Еңбек қорғаудың құқықтық актілерін, нормаларын, негізгі ұғымдары мен анықтамаларын зерделеу
				02	Еңбекті қорғауды басқару жүйесінің құрылымы мен мазмұны	
		02	Еңбек заңнамасының қағидаттары	03	Қызметкер мен жұмыс берушінің құқықтары мен міндеттері	Еңбек қатынастарының принциптерін және еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік саясаттың бағыттарын зерделеу
				04	Тәртіптік жазалар. Тәртіптік жазаларды қолдану тәртібі	
				05	Еңбекті қорғау жөніндегі ішкі бақылау	
02	Қызметкерлерді еңбек қауіпсіздігі	03	Еңбекті қорғау жөнінде нұсқаулық	06	Нұсқамалардың түрлері, мақсаты, өткізу және тіркеу	Еңбекті қорғау және жұмыстарды орындау

	және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқыту жүйесі		жасау		тәртібі	қауіпсіздігі бойынша оқыту тәртібі мен міндеттерін түсіндіру
				07	Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқамаларды әзірлеу әдістемесі	
03	Зиянды және қауіпті өндірістік факторлар	04	Зиянды факторлардың көздері мен сипаттамалары, олардың адамға әсері	08	Зиянды өндірістік факторлардың жіктелуі	Зиянды факторларды шығу көздері және адам ағзасына әсер ету түрлері бойынша анықтау және жіктеу
				09	Жұмыс орнындағы еңбек жағдайларын жалпы бағалау	
				10	Еңбек жағдайларына қойылатын гигиеналық нормативтер	
04	Өндірістік жарақаттану	05	Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар	11	Жазатайым оқиғаларды есепке алу және тергеу тәртібі	Өндірістік жарақаттанудың қауіпті факторларын және жазатайым оқиғаларды, өндірістік ауруларды есепке алу тәртібін анықтау
				12	Жазатайым оқиға кезіндегі жұмыс берушінің міндеттері	
				13	Өндірістік жарақаттанудың алдын алу	
05	Электр қауіпсіздігінің негіздері	06	Электр тогының соғу қаупі	14	Электр тогының соғу факторлары.	Электр тогының соғу факторларының әсер ету жолдарын, арнайы қорғаныс құралдарының түрлерін зерттеу
				15	Электр қондырғыларымен жұмыс істеу кезінде жеке қорғаныс құралдары	
		07	Электр тогының соғуына қатысты электр қондырғыларының жіктелуі	16	Жұмыс қауіпсіздігін қамтамасыз ететін ұйымдастыру іс-шаралары	Сәйкесінше электр тогының соғу қаупіне және орындалатын жұмыстардың қауіпсіздігіне қатысты электр жабдықтарының жіктелуін зерттеу
				17	Өрт қауіпті және жарылыс қауіпті аймақтарда электр жабдығын орнату және таңбалау	
				18	Электр қондырғыларын пайдалану кезінде қауіпсіздік техникасы ережелері	
06	Өрт қауіпсіздігі негіздері	08	Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің жалпы	19	Ғимараттар мен құрылыстардың өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің	Ғимараттар мен құрылыстардың отқа төзімділік деңгейін анықтау.

			қағидаттары		жалпы қағидаттары	Ғимараттар мен құрылыстар конструкцияларының ерекшеліктеріне және өрт жүктемесіне байланысты сөндіру құралдарын жіктеу
				20	Ғимараттар мен құрылыстардың отқа төзімділігі	
				21	Жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша өндірістердің, үй-жайлардың, ғимараттардың, сыртқы технологиялық қондырғылардың санаттары	
				22	Өрт сөндіру мен өрт автоматикасы құралдары	
07	Ықтимал қауіпті нысандар мен өндірістер	09	Өнеркәсіптік қауіпсіздікті өндірістік бақылау	23	Қауіпті өндірістік нысандар	Салалық бағытқа байланысты өндірістік объектілердің түрлерін зерттеу. Өндірістік қызмет бағыты бойынша тиісті нормативтік-құқықтық актілердің қолданылуын түсіндіру
				24	Қауіпті техникалық құрылғылар	
08	Өндірістік процестердің зиянды факторларынан жеке және ұжымдық қорғаныс құралдары	10	Қызметкерлерді қорғау құралдары. Жалпы талаптар	25	Зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың жұмыскерлерге әсерін болдырмаудың немесе азайтудың жеке қорғаныс құралдары: жіктелуі, мақсаты	Жұмыс жағдайында зақымдаушы факторларға байланысты жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын ажырату
				26	Өндірістік факторлардың зиянды әсерінен ұжымдық қорғаныс құралдары: жіктелуі, мақсаты	
09	Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету	11	Алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар	27	Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету кезіндегі іс-қимыл алгоритмдері	Өндірістік қызмет жағдайында жарақаттанудың түріне, ауырлық деңгейіне және табиғатына байланысты зардап шегушіге дәрігерге дейінгі көмек көрсету ретін зерделеу

4. Тест мазмұнының сипаттамасы:

Тест «Еңбекті қорғау» пәні бойынша 40 тест тапсырмаларынан тұрады. Оның ішінде:

- 20 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары;
- 10 бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары

- 10 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмаларынан тұратын 2 жағдаят (контекст).

Тапсырмалардың мазмұны осы пән бойынша білім беру бағдарламасында көрсетілген тақырыптарға сәйкес келеді. Тесттегі тест тапсырмалары базалық, орташа және жоғары деңгей бойынша күрделену ретімен орналасқан.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест 3 қиындық деңгейінде берілген тест тапсырмаларынан тұрады: бірінші деңгейде (А) – 25%, екінші деңгейде (В) – 50%, үшінші деңгейде (С) – 25%.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формасы: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минут, жалпы тестті орындау уақыты – 80 минутты құрайды. Жалпы тестті орындау уақыты контекстті оқуға жұмсалатын уақытты ескере есептелген.

8. Жеке тест тапсырмаларының орындалуын бағалау: тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау ҚР БҒМ 2017 жылғы 2 мамырдағы №204 бұйрығымен бекітілген ҰБТ Қағидаларының 19-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі: Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру ұйымдарында қолдануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».

1. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 ж., 23 қарашадағы № 414 –V ҚРЗ (30.12.2025 жылы өзгерістер мен толықтыруларымен).

2. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ), (1046.)

3. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы №253 «Электр қондырғыларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы, (өзгертілген, ҚР Энергетика министрінің 23.12.2024 № 483 бұйрығымен).

4. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 343 бұйрығы. Жарылыс жұмыстарын және өнеркәсіптік мақсаттағы жарылғыш материалдармен жұмыс жүргізетін қауіпті өндірістік объектілер үшін өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаларын бекіту туралы (02.10.2025 жылғы өзгерістер мен толықтыруларымен).

5. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2022 жылғы 22 ақпандағы № 64 бұйрығы. "Электр қондырғыларын орнату ережелерін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы (17.01.2025 жылғы өзгерістер мен толықтыруларымен).

6. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 21.02.2022 ж. №55 Өрт қауіпсіздігі ережелерін бекіту туралы бұйрығы (№ 321 14.08.2025 жылғы өзгерістер мен толықтыруларымен).

7. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентін бекіту туралы бұйрығы (17.09.2025 жылғы өзгерістер мен толықтыруларымен).

8. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы ҚР ДСМ -269/2020 бұйрығы «Медициналық білімі жоқ адамдардың, оның ішінде тиісті дайындықтан өткен тұлғалардың алғашқы көмек көрсету көмекті көрсету қағидаларын және

алғашқы медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы»

9. Жүк көтергіш механизмдерді пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету ережелерін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 359 бұйрығы.

10. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 358 бұйрығы: Қысыммен жұмыс істейтін жабдықтарды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету ережелерін бекіту туралы.

11. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 222 бұйрығы «Тұтынушылардың электр қондырғыларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидаларын бекіту туралы» (17.01.2025 жылы өзгерістер мен толықтырулар енгізілген).

12. Аманжолов.Ж.К., "Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы": Оқу құралы.-Астана: Фолиант, 2011.-440б.

13. Шарипханов.С.Д., Румянцев.Ю.В., Макишев.Ж.К., Мағзеев.Д.Т. "Ғимараттар мен құрылыстардың өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің жалпы қағидаттары", Оқу құралы / 2019.-Нұр-Сұлтан: "Кәсіпқор" коммерциялық емес акционерлік қоғамы, 2019ж.

14. Жандаулетова.Ф.Р., Хакимжанов.Т.Е., Санатова.Т.С.. "Еңбекті қорғау": Оқулық, Алматы: АЭЖБУ, 2018. – 351б.

15. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қарашадағы № 927 бұйрығы. Жұмыс берушінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу, бекіту және қайта қарау қағидаларын бекіту туралы.

16. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1019 бұйрығы «Қызметкерлердің, басшылардың және еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты тұлғалардың еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқыту, нұсқама беру және білімін тексеру жүргізу қағидалары мен мерзімдерін бекіту туралы» (21.08.2024 жылы өзгерістер мен толықтырулар енгізілген)

«КЕЛІСІДІ»
Оқу-әдістемелік
бірлестігінің төрағасы

Магазов Е.Д.

(қолы)

(Т.А.Ә)

202__ ж.

Бсеу

Б

фв